

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
13/01/2019

Κείμενο 1

Ὡς δὲ εἰπὼν ταῦτα ἐπαύσατο καὶ ἡ βουλή δὴλη ἐγένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα, γνοὺς ὁ Κριτίας ὅτι εἰ ἐπιτρέψοι τῇ βουλῇ διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτοῦ, ἀναφεύξειτο, καὶ τοῦτο οὐ βιωτὸν ἡγήσάμενος, προσελθὼν καὶ διαλεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε, καὶ ἐπιστῆναι ἐκέλευσε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας φανερώς τῇ βουλῇ ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις.

Πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν: «Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὃς ἂν ὀρών τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπει. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἴ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδὲνα ἀποθνήσκειν ἀνευ τῆς ἡμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν: «Ἐγὼ δ' ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτίαν εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.

(Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, Βιβλίο 2, κεφ. 3, §§ 50-52)

Κείμενο 2

Τέτοιος στάθηκε ὁ θάνατος τοῦ Θηραμένη. Τότε πια θεώρησαν οἱ Τριάντα πὼς ἦταν ελεῦθεροι νὰ τυραννοῦν δίχως φόβο· ὄχι μόνον ἀπαγόρευσαν σ' ὅσους δὲν ἦταν γραμμένοι στὸν κατάλογο νὰ μπαίνουν στὴν πόλη, ἀλλὰ τοὺς ἀρπαζαν κι ἀπὸ μέσα ἀπ' τ' ἀγροκτηματὰ τοὺς γιὰ νὰ τοὺς πάρουν, αὐτοὶ κ' οἱ φίλοι τοὺς, τὴ γῆ τοὺς. Οἱ κατατρεγμένοι κατέφευγαν στὸν Πειραιά, μα κ' ἐκεῖ συνεχιζόταν ὁ διωγμός· τὰ Μέγαρα κ' ἡ Θήβα γέμισαν πρόσφυγες.

(Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, Βιβλίο 2, κεφ. 4, § 1)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Νὰ μεταφράσετε τὸ ἀπόσπασμα: «Ὡς δὲ εἰπὼν ... τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον».

Μονάδες 30

2. α. Ποία φαίνεται νὰ εἶναι ἡ ἀπόφαση τῆς βουλῆς ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀπολογία τοῦ Θηραμένη;

Μονάδες 10

β. Με ποία μέσα προσπαθεῖ ὁ Κριτίας νὰ ἐπηρεάσει τὴν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου γιὰ τὴν τύχη τοῦ Θηραμένη; Ποιες εἶναι γενικότερα οἱ πρακτικὲς ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ Τριάκοντα γιὰ νὰ ἐπιβάλλουν τὴν κυριαρχία τοὺς; Νὰ ἀπαντήσετε λαμβάνοντας ὑπόψη σας καὶ τὰ **δύο κείμενα** ποὺ σας δίνονται παραπάνω.

Μονάδες 15

3. Νὰ σχολιάσετε τὴ φράση: «Ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις ... ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Μονάδες 15

4. α. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω τύπων του κειμένου:
έπαύσατο, έγραψαν.
β. όρων: i) Να κλιθεί η μετοχή στις πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού στο αρσενικό και θηλυκό γένος της και
ii) Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση του ρήματος στο β' ενικό του ενεστώτα (να μην γραφούν απαρέμφατο και μετοχή).
γ. Να δοθούν οι παρακάτω τύποι στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:
τῆ βουλιῆ, τούς φίλους, ὧ ἄνδρες, πάντων, τήν κρίσιν.
- Μονάδες 15
5. Να χαρακτηριστούν συντακτικώς οι παρακάτω τύποι του κειμένου:
ταῦτα, δήλη, ἐπιθορυβήσασα, ἐπιστῆναι, ἐπί τοῖς δρυφάκτοις.
- Μονάδες 5
6. Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις μέσα από το κείμενο με τις παρακάτω: γνωστός, χειραψία, σχήμα, νόμισμα, ὄντα, ενόραση, βούληση, γράμμα, αλοιφή, κριτής .
- Μονάδες 10

ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

**ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΑΣΠΑΣΙΑ
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**